

Migazzi élete

Cristoph Anton Migazzi elszegényedett grófi családba született 1714. október 20-án, az akkor még az osztrák birodalomhoz tartozó, ma Észak-olasz Trentóban. Édesapja gróf Migazzi Vince Savoyai Jenő szárnysegédje volt, szenvedélyes szerencsejátékos, aki játék közben halt meg. Öt gyermek maradt utána, köztük Cristoph Anton, aki még édesanyja szíve alatt volt. Az özvegy nagy szegénységben nevelte gyermekeit. Rokoni segítséggel tanulhatott a kis Kristóf. Iskoláit Trentóban és Innsbruckban végezte, majd Rómában a Collégium Germanicum-Hungaricumban tanult. Hamarosan trentoi, brixeni és olmützi kanonok lett. Több sikeres követi megbízatás után évekig VI. Károly német-római császár követe lett a spanyol királyi udvarban.

Althann Mihály Károly váci püspök halála után, 1756. július 19-én lett váci megyéspüspök. Amikor 42 évesen bécsi hercegérsekké nevezték ki átmenetileg megvált a váci püspökségtől. Ez alatt az idő alatt Forgách Pál (1757-59), majd gróf Eszterházy Károly (1759-61) volt a váci püspök. 47 esztendősen bíboros lett, és ekkor Mária Terézia a váci püspökség örökös kormányzójává nevezte ki kedvenc főpapját. Egyes vélemények szerint ennek az volt az oka, hogy a váci püspökségnek jelentősebb jövedelme volt, mint a bécsinek. Migazzi bíboros 1762. június 21-én érkezett meg Vádra.

Migazzi Kristóf neve csupa nagybetűvel szerepel a váci Székesegyház szentélyének két ajtaja felett az áthidaló kőgerendán, a kupola alatt színes mozaik profilképét láthatjuk, családjára címere az előcsarnokot és a püspöki palota kerti bejáratát díszíti. Migazzi 1803. április 14-én, 89 éves korában halt meg. II. József császár készítésére éppen 17 évvel halála előtt mondott le a váci püspökségről, amit 25 éven keresztül töltött be. Nagyrészt neki köszönhetjük a török pusztítás utáni barokk Vác kiemelkedő épületeit, rendezését. Sírja a bécsi Szent István székesegyház kriptájában található.

Püspöksége alatt a város lakossága megduplázódott, több mint 300 ház épült. Rendeletet készített a város igazgatásához, az addig különálló Kis-Vácot egyesítette Váccal. Az Ő idejében épült a Püspöki Palota, a Székesegyház, a Papnevelde, a Theresianum (ma Börtön), a Kőkapu (Közép-Európa egyetlen diadalíve), az Irgalmasok Kórháza, a Piarista Gimnázium, a verőcei Migazzi-kastély. Kezdeményezésére az egyházmegye területén 24 templom, 7 plébánia és 14 népiskola épült.

Migazzi tudós főpap, műgyűjtő és mecénás volt. Könyvtárat alapított a Papneveldeben, remek magánkönyvtárát és közgyűjteményét azonban eladta, hogy váci építkezéseit finanszírozni tudja. Az általa összegyűjtött és megőrzött római kori kövek ma a Nemzeti Múzeumban találhatóak.

Migazzi sok neves látogatót fogadott Vácon, közülük Mária Terézia látogatása a leghíresebb 1764 augusztus 27-én. Fogadását nagy előkészületek előzték meg: lebontották a romos és ormóttan Bécsi kaput, felépült a Kőkapu, befejezték a Városháza építését, felújították a Főutca épületeit, az utcákat kikövezték, fákat ültettek, épült két kisebb híd, és épült már fő műve, a Székesegyház. Migazzi az akkori Püspöki Palota (ma Siketnéma Intézet) kapujában várta a császárnőt és kíséretét. Migazzi tartott a látogatástól, mert félt Mária Terézia haragjától, hogy a kedvenc püspöke több időt tölt Vácon, mint Bécsben. A helyi monda szerint a császárnő kísérete tanácsára nem ment át a Kőkapu alatt, mert az gyorsan épült, és féltek attól, hogy összedől. Jóval később, 1991-ben az első Habsburg, Habsburg Ottó, a váci huszárbandérium kérésére és kíséretében a fiával hintóban hajtott át a diadalív alatt.

A Migazzi díj története

A Migazzi Alapítvány kuratóriuma 2017 tavaszán döntött a nagy városépítő érsek-püspök tiszteletére a díj alapításáról. A tervet és a szabályzatot Beer Miklós megyéspüspök 2017. június 30.-i levelében jóváhagyta. Ekkor Laczik Csaba szobrászművésznél megrendelték a plakettet, melynek egyik oldalán Migazzi arcképe van, profilból, a másik oldalán babérkoszorú, és a "MIGAZZI DÍJ" felirat található. A plakett, kárpittal borított fa díszdobozban kerül átadásra, névre szóló díszkötéses diplomával. A díjjal nettó 100 000 forint pénzjutalom jár.

A díjat minden évben 2 személy kaphatja meg, akik Migazzi példája nyomán jelentős építési tevékenységet végeztek az egyházmegyében, vagy a hit, az erkölcs, a nemzet erősítésén fáradoztak. Lehetőség szerint egy egyházi és egy civil személyt kell díjazni.

2019 évben úgy módosult a szabályzat, hogy a Kuratórium csak javaslatot tesz, és a megyéspüspök dönt. Ezt még Beer Miklós püspökkel egyeztették, majd utódja; Marton Zsolt megyéspüspök jóváhagyásával lépett hatályba.

Első alkalommal a Migazzi szobor avatásán adták át a díjakat 2017. szeptember 2-án. Néhai Pálos Frigyes örkanonok a Váci Egyházmegye művészettörténészeként végzett több évtizedes építő tevékenységéért, és az Egyházmegyei Múzeum létrehozásáért, színvonalas működtetéséért, Szalay István a Váci Városvédők és Városszépítők Egyesülete elnökének, a Váci Polgár havilap főszerkesztőjének a nemzeti kultúra ápolása érdekében végzett több évtizedes szolgálatáért kapta a díjat.

2018 évben Pásztor Győző Dabas-sári-i plébános az egyházi iskola létrehozásáért és kitartó működtetéséért, Szalay Ákos a váci Kálvária felújításáért, valamint a váci keresztek felméréséért és dokumentálásáért kapta a díjat. A díj átadására az Egyházmegyei Múzeumban került sor.

2019. évben Dr. Beer Miklós nyugalmazott megyéspüspök az általa kezdeményezett jelentős váci építkezésekért, Nemes György piarista paptanár pedig a Piarista Gimnázium újraindításában való közreműködéséért, és ottani közel 30 éves tevékenységéért, közirói munkájáért részesültek a díjban. A díj átadása a Credo-házban történt.